

IV. *Vindiciæ Matheseos Universalis Gregorianæ contra secundos Abbatis Galloyfii impetus in Historia Acad. Scient. An. MDCCIII.*

Duodecim abhinc annis (a) Jacobi Gregorii, Clarissimi Viri, patru mei defensionem suscepi contra calumnias Abbatis Galloyfii, (b) qui & illum & celeberrimum Barovium, quasi Propositiones suas de *Transformatione Curvarum* a Robervallio surripuerint, apud orbem literatum criminatus est. Plurimis tum argumentis ostendi, quam hæc iniqua esset, imo inepta suspicio. Quandoquidem vero eorum famæ nondum parcit Galloyfius, sed eandem denuo litem redintegrat, (c) ne Robervallium illud, uti ait, illustre Parisiensis Academiæ lumen deferere, aut illius honori deesse ullo modo videatur: me certe non minus decebit, & meæ Gentis causam agere, & suum Patruo meo decus vindicare, Viro tanti inter Mathematicos nominis, ut si eum cum Robervallio comparem, minime verear, ne qui utrumque norint, me in illius laude non satis modestum æstiment. At fuerit sane Robervallius, quantum fuisse eum Socii ejus Academici perhibent, imo quantum se Ipse in posthumis suis prædicat, ubi post paginam inventis suis numerandis insumptam, at *Ego*, ait, (d) *circa Arithmeticam Musicam Opticam Astronomiam Geometriam Geographiam*

(a) *Philosoph. Transact. Nov. 1694.* (b) *Hist. Acad. Reg. Paris. 1693.* (c) *Hist. Acad. Reg. Paris. An. 1703.* (d) *Oeuvres des Math. par M. de l'Acad. Roy. pag. 301.*

Plura

*Piura quidem feci quam quæ comprehendere verbis
In promptu mihi sit.*

Sed illa omnia vulgaria æstimo : Et pergit deinde per paginam fœsq̄i-alteram, nobiliora sua reperta, quæ Jovis auri- bus fervavit, recensere. Fuerit inquam hic vir quantumvis Egregius, tamen hac sui opinione, hoc fastu inflatus haudquaquam prospera in Italos omnes Mathematicos bella intulit, & tam infeliciter ei cessit rerum novarum studium, ut vix unquam inventum aliquod suum aperire inceperit, quin idem prius ab aliis vulgatum, ab aliis illius laudem omnem præreptam jam & occupatam ægerrime videret. Ubi ab Italis Cycloidem acceperat, statim in illa (e) Trochoidem suam agnovit, miratus quomodo illa ad Italos pervenerit, eamque a Galilæo ante annos quadraginta inventam sibi asseruit, ita ad eum modestius scribente Torricellio, (f) Quoad Authorem hujus figure credo ego ingenium tuum acutissimum & feracissimum observare potuisse ostendente nemine ; attamen vivunt adhuc testes quibus olim Galilæus irritas lucubrations suas communicavit circa hanc figuram, imo supersunt adhuc pagine aliquot Clarissimi Mathematici in quibus picturas & aggressiones suas nonnullas circa hoc subjectum jam Adolescens delineavit. Deinde cum communicatum illi a Torricellio ejusdem Cycloidis centrum Gravitatis haberet, idque pro suo venditaret, ita questus est ad Merfennum Torricellius, (g) Quod certe imo certissime scio non habuisse Robervallium antequam demonstrationem meam videret, ut Paternitas vestra vel ipsemet, vel universa Europa testis esse poterit, & aliâ Epistolâ (h) Quadraturas, inquit, ad Clarissimum Robervallium mitto fortasse ad subeundam eandem fortunam

(.) Ibid. 279. (f) Ibid. 283. (g) Ibid. 298. (.) Ibid. 297.

cum meo centro Gravitatis Cycloidis. Neque hæc eum fefellit suspicio, quicquid enim in iis novum est aut pulchrum (i) sibi & Fermatio assumit, ac ne minimam Torricellio laudem relinquit. Qui itaque cum aliam a se inventam Propositionem Robervallio mitteret (k) *Oro te*, inquit, *ne inter vestra hanc etiam habeatis, hoc enim esset tollere orane literarum scientiarumque commercium.* Ne quid vero novum aliquis in lucem emitteret quod irreperitum Robervallio fuerit, etiam (l) Clarissimi Cavallerii Methodum Indivisibilem, integro quinquennio antequam ab eo in publicum prodiret, sibi notam & usitatam dicit. Bellum itaque, quod Italis jam diu frustra intentatum fuit, ne miremur ad Britannos demum migrasse; nec quod Galileo, Torricellio, & Cavallerio accidit, id quoque Barovio & Gregorio contigisse nimium ægre feramus. Imo potius miramur cur hoc tam sero contigerit. Septem enim annos post editum Gregorii librum vixerat Robervallius. An vero Ille, qui levissimam quamq; gloriolam captavit, qui nihil sibi non arrogavit, nihil cuiquam proprium esse voluit, has sibi propositiones suas eripi vivens videntque pateretur. At non viderat, inquit Galloysius, per tot annos nihil legerat novum, & omnibus se inventis spoliari facile passurus Famæ jam & Mathesi valedixerat. Miror quo ore hæc sua proferat commenta, quæ tam facile coargui possunt. Tantum enim abest ut Robervallius ab anno 1668 in secessu & ab eruditorum commercio remotus degerit, studiaque deposuerit mathematica, ut in Academia Parisiensi Matheseos Professor Anno jam 1670 novæ Statere inventionem Academiæ Scientiarum Regiæ communicaret. (m) uti Acta eo anno impressa testantur. Interfuit itaque Robervallius Academicorum conventibus, &

(i) *Ibid.* 298. (k) *Ibid.* (l) *Ibid.* 285. (m) *Journales des Savans* 1670.

si ipse nihil tum legerit, nihil ne tamen de his adeo in Gallia celebratis Gregorii inventis ad illius aures fando pervenit? Nihil horum accepit ab Hugenio (n) qui tum temporis contra Gregorium inter Academicos acerrime disputavit? Vel si nulla illi cum Hugenio, ut Galloysius dicit, familiaritas intercefferat (forte quia præcipuam & maxime utilem *sua Trochoidis* proprietatem ab Hugenio inventam fuisse dolebat.) nihil a cæteris omnibus Academicis per univèrsam septennium audire potuit. Aut si audisset, nihilne questus esset, ne ipsis quidem Fratribus suis & Amicis? Tam fuisse eum Gloriæ abstinentem haud temere quisquam credet, qui illius cum Italis, cum Suis, cum omnibus rixas intellexerit: aut saltem dicet, quantum ab illo mutatus est, quem modo sic locutum audivimus, (o) *Nos ætate aut tempore saltem priores ætatis aut temporis beneficia respiciemus, & junioribus aut saltem tempore posterioribus vivi adhuc relinuemus? Apagè stultam illam in nosmet ipsos injustitiam.* Quod si repente factus est tam patiens, tam tamæ aversus Robervallius, ut sua omnia aliis tribui facile permiserit, quæque feliciter invenit, intra scrinia sua latere, quam in lucem prodire maluerit; quæ tandem factum est, ut hæc ab eo sumere poterit Gregorius? Videamus quibus argumentis fretus Galloysius hanc criminationem denuo urgere pergat. *Primo, inquit, methodum hanc de transformatione curvarum a Robervallio excogitatam in Italia ante annum 1668 notam esse constat, quia Torrecellius qui mortuus est An. 1647 in Epistolis suis testatur eam sibi a Robervallio communicatam esse. 2do. Hanc methodum cum Gregoriana eandem esse invitus fatetur adversarius. 3tio. Itaque verisimile admodum videri debet, quod Gregorius dum in Italia peregrina-*

(n) *Journales des Savans An. 1668.*

(o) *Oeuvres des Mathém par Mész. de l' Acad. Roy.*

retur, hanc methodum tam diu in Italia cognitam ab Italis habuerit.

Quod Methodus hæc, quæ sub Robervallii nomine prodit An. 1692, eadem sit cum illa quam Prop. XI. Math. Univers. jam ante annos viginti quatuor ediderat Gregorius, sicuti utramque inspicienti satis clarum est, ita a me ultro concessum fuit. Dixi quidem eam in Gallorum scriptis, ubi Robervallio tribuitur, demonstratione miserâ & pudendâ vestitam, sed non eandem esse cum Gregoriana nunquam disputavi, nullam ex hac parte litem movi, utcumque in ea præcipuam inter nos quæstionem versari dicat Galloysius, meque super eâ manus dedisse serio triumphet. Nondum tamen illi concedo eam vel Italis ante notam esse, vel ab iis Gregorio impertitam. Quomodo enim liquet iis fuisse notam? Quia eam Robervallius cum Torricellio communicavit. Unde vero hoc constat? Ex Epistola ipsius Torricellii. Ubi est hæc Epistola? Apud Galloysium. Quando scripta est? Annis abhinc fere sexaginta. Ubi tam diu latuit? Ubi omnia mirabilia latent, in ipsis Robervallii apothecis. An hæc Epistola genuina sit, multo minus an omnino sit, in tanta testimoniorum luce nefas est dubitare. Sed ex quibus literarum monumentis evincitur Torricellium hæc inventa Italis impertitum esse? De hoc altum est adhuc silentium. Vel si cui hæc forte impertiit, poterant tamen iterum excidisse, & penitus fuisse ignota, cum ipse Torricellius viginti jam annis ante Gregorij in Italiam adventum mortuus fuerit. Aut si nondum memoriâ hominum exciderant, dicat si potest Galloysius quis Mathematicorum hæc arcana sibi a Torricellio commissa Gregorio ostenderit. Dicet fortasse (quid enim pro arbitrio suo non dicet) in Italia multis nota esse. An vero Itali Arcana hæc Geometrica quæ per viginti annos nusquam prodire, Gregorio demum peregrino crederent? An ille in media Italia (Liber enim ejus Patavij impressus est) ausus esset pro suis venditare quæ modo ab Italis didicerat? Vel si fuisset adeo ex-

pers

pers verecundiæ, hocine fieri potuit, ipsis non modo non reclamantibus, sed etiam plaudentibus Italis. Mihi quidem hoc non fit verisimile. Sed judicent, quibus hæc omnia permitto, eruditi, & ignoscant mihi si hæc prolixius profecutus sim, ut finem aliquando imponam huic tam jejunæ disputationi, unde nullum ad Literatos fructum redundare speramus. Stemus vero, si Galloyfio placeat, ipsius Robervallij judicio; Ipso enim arbitro hujusce methodi Author habendus est Gregorius. Robervallius enim dum *Cavallerij Indivisibilia* a se inventa integro ante quinquennio jactitat, *Cavallerio* interim Authoris laudem relinquit. Ego, inquit, *tanto viro tantæ & tam sublimis doctrinæ inventionem non eripiam; nec possum, nec se possim faciam.* Ille prior vulgavit, ille hoc jure suam fecit: ille hoc jure habeat, atque possideat: ille tandem hoc jure *Inventoris nomine gaudeat. Absit ut in tali causa Intercessoris ridiculi provinciam mihi suscipiam.* Suscepit tamen Galloyfius. Ac profecto si pergat Illustris illius Academi scrinia excutere, & inventa, quæ ibi per tot annos dormierunt, expergifacere, atque in lucem protrahere, nescio quousque posthuma crescet laude Robervallius: aut quid novi ultra nostri ævi Mathematicis reliquum sit, quod non pari jure, ac hæc Gregoriana, Robervallio demum arrogari possit.